

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. postu cu bani gătiți prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețulu pnenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 69 ANULU XXI.

Săbiu, in 26 Augustu (7 Sept.) 1873.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscrutele se platescu pentru întâi oară cu 7 cr. sirulu, pentru a două oară cu 5 1/2 cr. și pentru a trei oară repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Deputati alesi la congressu.

In cercurile (laice) următoare s'au alesu Ioanu Grama asessoru de trib. orf. in cerculu alu VI; Robino Patitiu asessoru de trib. orf. in cerculu XX.

Congresulu electivu.

III.

„Metropolitulu nostru, că autoritate bisericăscă suprema in provinci'a noastră metropolitană, dupa corelatiunea între biserică și stat, este o persóna, carea totu-déun'a are și însemnatate politica“*).

In cuvintele aceste amu cugetatu a cuprinde atât însemnatate eclesiastica cât și cea politica a unui Metropolitu.

Incătu pentru cea dintâiu aflămu ca canonulu alu 34 apost. dice:

„Episcopii unei natiuni sa scie pe celu dintâiu între densii și sa-lu considere de capu, și fără sentinti'a lui nimic'a mai însemnatu sa nu faca, ci numai cele obicinuite, ce se tienu de eparchiele lor; dara nici acel'a sa nu faca nimic'a mai însemnatu fără sentinti'a tuturoru, căci numai asiă va fi concordia și se va glorifică Ddieu prin Dnulu intru s. spiritu.“

Dupa ce amu desfasiuratu însemnatate a unui Episcopu in altu locu*) amu desfasiuratu in parte și pe cea a Metropolitulu intru câtu elu este Archiereu său Archieppu.

Ceea ce trebuie sa mai adaugemu acum la cele ce privesce functiunile sele in sfer'a bisericăscă este precisatu in §. 146. alu dreptulu canonicu și adeca: ca sub presiedinti'a sea are a se tractă obiectele cele mai însemnate bisericesci.

Aceste din urma receru o deosebita eruditiune său o deosebita latita cunoscintia a sciintieloru teologice-canonice și mai alesu in tempulu nostru, cându biseric'a, nu numai, dara chiaru religiunea, că atare are unu nameru considerabile de combatatori.

In impregiurările ce ni le infatisieza prezentulu, problem'a conducerei cuprinsa in §. amintitu nu va fi in stare a o resolve nici fanatismulu religiosu, cu atât mai puțin unu frâu cu totul liberu și egal cu indiferentismulu religiosu; iera calea mijlocia, calea cea de aur între ambe aceste, recere o putere, carea de o parte sa fia initiata bine in cele ale religiunei și biserică, și sa nu fia straina, de alta parte, nici de miscările spirituali in lumea ceea ce tratăza cestiuni religiose său bisericesci pe terenulu hipoteseloru inventate de esperinti'a omenesca. —

Unu capu alu unei provincie metropolitane precum este unu Metropolitu, mai are inse și alta chiamare. Elu este și legatur'a său reprezentantelu legaturei între biserică și stat.

Acést'a ni-o aréta lamuritu activitate re-pausatulu Metropolitu, carele și in cualitate sea

de eppu au intervenitu pentru biserică la stat, pâna cându au adus'o in stare in carea se afla ea astadi. Ba precum ni e prè bine cunoscutu oper'a sea, la carea a contribuitu și congressulu din 1868, organizarea metropoliei, numai prin intermediulu seu s'a intaritu prin legi și s'a sancționatu de Majestate; pentru ca natiunea in majoritatea ei tocma pre atunci incepuse a practisă abstienerea politica de nefericita memoria.

Ajutoriulu reciprocu alu bisericăi către stat, și alu statulu către biserică, provine din impregiurarea, ca biseric'a este in stat precum și statulu in biserică; crestini sunt cetatieni precum și cetatieni sunt crestini (§. 300 comp. drept. can. de Andreiu Baronu de Siagun'a). Ajutoriulu acestu reciprocu, dupa cum vedemu din cele de mai susu și din istoria, numai atunci este unu adeveru său o realitate, cându in fruntea biserică se afla unu Metropolitu plinu de firmitate morale, intelectuale și fisica, unu Metropolitu, carele cându i va reflectă cine-va din cei mari ai statulu, cum a reflectatu prefectulu Modestus lui Basiliu celu mare: „inca niciodata n'a vorbitu unu Episcopu către mine cu atât a cutesantia“, sa raspunda că Basiliu: „Se vede ca tu inca pâna acum nu te-ai intalnit cu nici unu Episcopu“.

Sa nu mergemu asiă departe inapoi in istori'a bisericăscă, că sa vedemu ca referinti'a între stat și biserică recere o firmitate alésa a caracterulu la acelu ce sta in fruntea unei metropolie, ci sa venimu la tempulu dinaintea caderei metropoliei noastre și vomu află, ca indata ce a lipsitu firmitate a caracterulu și ultim'a urma a bisericăi noastre eră pre aci sa dispara; ba acést'a eră pre aci pre aci sa se intemple și immediatu inainte de venirea repausatulu marelui Andreiu, cându altcum biseric'a dela 1783 încócese reculesese intr'atât'a, ca avea o episcopia carea inlocuia metropolia perduta la 1700.

In corelatiunea acést'a între biserică și stat, nu va negă nimenea ca este implicata și cunoscintia referintieloru politice ale statulu, și asiă unu capu bisericăscu alu unei metropolie, că a noastră, carea are unu pondu însemnatu in politic'a statulu nostru, este neaperatu de lipsa nu numai sa fia initiatu in trena, dara sa scia și pasă, și de multe ori cu tóta resolutiunea pre acestu câmpu spinosu spre binele biserică, căci e in stat, și spre binele statulu, pentru ca acést'a se afla in biserică.

De aceea noi aflămu foarte periculosu principiulu de carele se vorbesce ca s'a statoritu in unele cercuri de deputati congressuali, ca numai etatea se decida la alegerea Metropolitulu. Principiulu acest'a aru face din metropolia o simpla stare de odihna, că sa nu-i dicemu si necura pentru eppi inaintati in etate; conducerea bisericăi inse aru puté fi adese espusentatiuniloru anarchice dinlauntru și napastuiriloru din afara.

Considerandu-le tôte acestea, congressulu este dara datoriu a caută pre a cui umeri pune sarcin'a cea grea a unui Archiepiscopu, sarcin'a cea grea a unui Metropolitu!

Este adevratu ca congressulu pre unu barbatu cum a fostu repausatulu Metropolitu nu-lu va află; inse pentru aceea nu se va puté justifică inaintea lui Ddieu și a posteritatiiei, deca la alegere, fără de a luă cele de mai susu in consideratiune, va purcede numai din indemnuri negative, pre caru nu voimu a le descrie mai de aprópe. —

In fine suntemu datori a atrage cu ocaziunea acést'a atentiunea congressulu asupra archidiecesei, carea este foarte gelósa de drepturile și esistinti'a bisericăi preste totu, dara și de ale ei in specie, și carea din espressiunea ce a dat'o cu ocaziunea alegeriloru in tóte cercurile, unde n'a fostu presiune fortia din interese private, dovedesce câtu se intereséza ea de venitoriulu ei și cui aru dorí sa-lu increditiizeze. Suntemu datori a atrage atentiunea congressulu, ca archidieceși a că un'a ce a adusu relativu mai multe sacrificie pre altariulu bisericăi pretinde că nimic'a din alu bisericăi sa nu se pérda, ci sa prospereze. Ea care singura și unica a fostu simburele metropoliei noastre, și care singura și unica sustiene pre Metropolitulu nostru, și cu tóte aceste au datu și jumetate din dreptulu seu, astépta sa nu fia tratata că o cucerita din partea dieceseloru sufragane. Căci deca astadi diecesele sufragane, respective reprezentantiu lor, cugeta ca prin puterea ce li-o da Statutulu organicu sunt in dreptu de a dá ele Metropolitulu său Archieppu, mâne se póte intemplă ca archidieceși a dela o margine pâna la ceea-lalta se desvotéze lucrarea congressulu, sa-i arete ca opiniunea carea au crediut'o elu de adevrata despre dorintiele ei au fostu gresita, ca scopurile cari s'au venatu n'au fostu nici politice, nici bisericesci, ci personali-particulari — și reulu celu de apoi va sa fia de o miia de ori mai mare că binele de pâna acum.

Salus rei publicae (ecclesiae) suprema lex esto ni-amu disu noi totu-déun'a, acést'a o dorimu noi dela congressulu electivu acum, că sa nu o pérda din vedere. De aceea amu alinsu sarcinele cu cari au sa stea in strinsa legatura insusirile celui ce are sa fia alesu.

Aléga congressulu acum între observarea acestor'a, aléga între dorintiele personali-particulari ale unor'a și altor'a: urmările in viitoriu voru fi dupa cum voru fi și faptele lui de astadi.

Propunere.)*

Considerându, ca dupa pracs'a bisericăi noastre, Episcopii sufragani dintr'o metropolia se alegu — ori prin reprezentanti'a clericale și mirenésca intr'unita din intrég'a provincia metropolitana, precum acést'a se intempla in Romani'a și alte staturi ortodoxe; — ori prin sinodulu episcopiloru, că reprezentanti ai întregi provincie metropolitane, precum acést'a s'a intemplat pâna acum in ierarchi'a serbésca, dela care s'a despartitu eparchiele Aradulu și Caransebesiulu;

Considerându, ca numai acea eparchia episcopésca mai alega pre Episcopulu seu, care odinóra avura dignitatea de archidieceși a metropolia, dela care si dopa decaderea ei la numirea de simpla episcopia, și au sustienutu dreptulu ereditu de alegerea archiereulu seu, precum acést'a s'a intemplat in Ardélu;

*) Vedi protocol. congress. celu bis. diu 1868 R.

*) Vedi „Tel. Rom.“ nr. 54.

R.

*) Vedi „Tel. Rom.“ nr. 56.

R.

Considerându, ca acum atât arhiepiscopul Ardealului, cât și eparchiile Aradului și Caransebesului s'au intrunit într-o legatură metropolitană comună și prin urmare alegerea Arhiepiscopului a devenit de interes comun al întregii metropolii române;

Considerându, mai departe, ca propunerea comisiei congres. de 27 la §. p. 2. alu „stat. org.“, prin care competența alegerii Episcopului eparchiale se concredă respectivului sinod eparchial, isbesce de dreptul în scopul intrunii noastre metropolitane, și în comunione intereselor ei, pentru ca episcopii eparchiali sunt membrii sinodului episcopesc din toată metropolița, sunt membrii consistoriului metropolitan și în specie ai forului suprem judiciar bisericesc, ai senatelor școlare și economice metropolitane, și eventuali președinți ai congresului, cari — de aceea reprezentându interese comune — trebuie să și posăda imputernicirea și încrederea comună a întregii metropole, iera nu numai a unei părți a acesteia; —

Considerându, ca propunerea amintită a comisiei, care concredă alegerea Episcopului sinodului eparchiei respective, după principiul parității ar trebui să aleagă și sinodul eparchiei Ardealului pre Arhiepiscopul său, care că atare îmbracă dignitatea de arhiepiscop și Metropolitan;

Considerându înse, ca prin propunerea ulterioară a comisiei, prin care Metropolitanul ar avea de a se alege prin congresul național, și prin asta dispoziție s'ar desbracă eparchia Ardealului de dreptul, ce se revindica numai eparchiilor sufragane;

Considerându, ca diecesă Ardealului numai atunci aru poté renunța la alegerea eschisivă a Arhiepiscopului său în favoarea și interesul întregii provincii metropolitane, cându celelalte eparchie — în interesul comun al metropoliei aru concredă alegerea Arhiepiscopului și asemenea congresului comun.

Considerându, ca modalitatea alegerii Metropolitanului prin concursul arhiepiscopesc cu un număr de alegători asemenea de mare, câtu dau la oală celelalte eparchie la oală, d. e. cum s'au propus, cu câte 60 de membri alegători, nu corespunde egalității de drept, și reciprocității de interese, nici fatia cu metropolița, nici fatia cu singuratecele eparchie, pentru ca:

1-a eparchie sufragane aru alege eschisivu pre Arhiepiscopul său, pre cându arhiepiscopul acestu dreptu eschisivu nu l'ar poté exercită.

2-a pentru ca eparchiile sufragane aru concurge la alegerea Arhiepiscopului Ardealului, pre cându arhiepiscopii nu aru concurge la alegerea arhiepiscopilor eparchiali.

3-a Pentru ca numărul de jumătate alu ale-

gatorilor arhiepiscopesci nu recompensă dreptul de a-si alege eschisivu pre Arhiepiscopul său fatia cu eschisivu dreptu alu eparchiilor, — și asiă cu atât mai puțin, cu câtu

4-a Eparchiile alegendu-si eschisivu pre Episcopii lor, aru concură odata acasă cu câte 60 de voturi la alegerea de Episcop, care că atare prin poziția, ocaziunea și poziția asiă ocupată de a eschivă și castigă opinia publică pentru sine, se face candidatu natural și puternic pentru scaunul metropolitan și prin urmare și pentru Arhiepiscopul Ardealului, apoi pre lângă acestu aru mai concură și la alegerea formală a Metropolitanului în congresu cu câte 30 de voturi, prin urmare preste totu cu 180 de voturi directe și indirecte și cu opinia publică fatia cu 60 de voturi și cu opinia publică încă nepregătită pentru barbatii candidatori din arhiepiscopie. —

5-a Pentru ca asiă eparchie sufragane și singuratecu luate, concură cu o putere mai prevalentă la alegerea Arhiepiscopului Ardealului, de câtu dispune arhiepiscopul, și prin urmare concursul arhiepiscopesc prin o pară paritate de voturi la formalitatea alegerii în congresu, e cu totul illusoria și imprenată nu numai cu daune morale și materiale, dară și cu o totale umilire a arhiepiscopiei;

6-a Pentru ca recompensă arhiepiscopilor pentru concursul eparchiilor sufragane la alegerea Arhiepiscopului Ardealului și Metropolitanului comunu numai atunci aru fi deplină, deca asemenea s'acești aru concurge la alegerea atât a Episcopilor sufragani, câtu și a Metropolitanului comunu;

Considerându, ca procedură de alegerea Episcopilor și a Metropolitanului proiectată de comisiunea de 27, nu numai aru trage după sine rivalitate, luptă, și discordia între deosebitele eparchie și prin aceea s'ar poté periclită comunele interese, pentru care ne amu intrunit într-unu corp național — bisericesc, dară aceea și în formă sea de executare aru fi foarte complicată, îngreunătoare, și împedecătoare de ajungerea la scopu — despre o parte: iera despre alta;

Considerându, ca numai comună concurge la alegerea atât a Metropolitanului, câtu și a singuratecilor Episcopi eparchiali în congresul comunu, — e drepta, equă, oportuna, și simplă, și sustine comuniunea intereselor, legatură frățească, spriginirea imprimată, armonia, unitatea, puterea și prosperitatea tuturor în particularu și preste totu a întregului nostru corp național bisericesc, propunu:

Că onoratul congresu să binevoiescă a decide.

Că diecesele eparchiale din metropolița română greco-orientală să concredă exercitarea dreptului de

electoralu din capu până în fine, și congresu cu 2 feluri de presiuni nu s'au mai vedutu; iera comisariulu are lipsa de preparare și pregătirea antelectorilor etc. și asiă trebuie să fie în acea sediintă alesu.

În contră acestei interpretări dl. Babesiu cu dl. Lengeru numai atât au potutu observă, ca testulu Stat. org. magiaru, carele s'au sancționat, este datatoriu de tonu, și în acelă stă în p. 3. § 157 în locu de verificare „rectificare“ pretindindu densu a se aduce testulu magiaru pre mesă consistoriului. Nimenea altu nu au potutu primi acestu parere, căci Stat. org. s'au facutu în congresul din an. 1868 românesc, și ergo testulu românesc este autenticu.

Deci s'au pasitu la alegerea comisariului.

Presidiulu au propus pre celu mai bătrân Episcopu, pre care l'au primitu și majoritatea (afară de 3 voturi.)

Dl. Babesiu au fostu în contră persoanei, din motive: ca unu Episcopu că naturalmente aspirant și candidatu de Metropolitanu, nu poté fi alesu de comisariu, căci comisariulu nu poté fi alesu de Metropolitanu, de ore-ce elu nu s'ar poté proclamă pre sine de alesu (p. 12. §. 157).

Afără de acestu congresul din 1868 cu intențiune s'au abatutu dela „presidiintii naturali“ adică Episcopii, cari că presidiintii ai congresului aru potea influența, în favoarea lor, și au primitu esmiterea unui comisariu specialu. Însemnu aci, ca în conferința premergătoare sediintei dl. Babesiu et cons. au și destinat pre par. protop. Ioan Hanu din Sabiu de comisariu alu congresului. (pote — că se nu influențeze —).

La acestu parere s'au respunsu dlui propu-

algere atât a Episcopilor eparchiali, câtu și a Metropolitanului la congresu comunu, convocându pentru actulu alegerii în sediintă eparchiei veduvite. Sabiu în Octombrie 1868.

I. Cav. de Puscariu,
deputatu congresuale.

Amu reproducu acestu votu separat datu de dl. cav. de Puscariu în congresul din 1868 că sa-lu punem că o oglindă înainte congresului de acum în carea sa se pota vedé starea presentă. Diecesele sufragane ne voru dá totu-deună dintre Episcopii lor Metropolitanu, și apoi se voru duce e casa că sa-si aleagă ele singure pre alții, precându arhiepiscopul în veci nu mai ajunge sa-si aleagă pre Arhiepiscopul său.

Tieră Oltului în Augustu 1873.

În cercul nostru de alegere alu II-lea alu Sabiului, au reesitu, durere — candidatii partidei acelei, care jalusa pre meritele și ovatiunile aduse nemuritorului nostru Arhiepiscopu și Metropolitanu Andreiu Bar. de Siagună, — și-a propus după cum se vede, a strică cu ori-ce pretiu și urmele institutiilor salutari și a operilor repausatului de eterna memoria!

Căci au reesitu candidatii partidei acesteia nu e nici o mirare, — deca vomu precuțată, ca astadi capulu moralu alu cercului acestu, — persónă aceea care din gratia marei repausate este chie-mată la conducerea spirituale a cercului — face pre fatia parte a partidei acelei de opoziție resbunătoare și nu s'au testu a impune în modu neier-tat preștilor din cercu, alegerea candidatorilor din opoziție.

Mai cugete-si cine-va pre lângă acestea, ca preștii noștri sunt în cea mai mare parte a uneloru tracte unelte orbe și supusi necondiționati ai protopopilor, lor și de alta parte, ca acești sunt urdorii și plasmatorii alegerilor; și atunci va avea o iconă de-stul de pia despre actulu de alegere ce s'au petrecutu și despre îndreptarea alesilor de a se numi reprezentanti fideli ai alegătorilor din cercul acestu.

Aru gresi deci ori și cine, care aru voi a judecă voi a alegătorilor din cercul acestu, după tenută reprezentantilor lor la congresul electiv. — Poporul drept-credincios, aterna cu atât pietate la marele repausat, încatu necum sa stea în opoziție cu institutiile lui, și cu urmatorii cei adeverați ai doctrinei lui; ci aru fi totu-deună gată a-i urmă, chiaru sub ori-si ce periclu!

Fiindu ca cu dreptu cuventu se poté acceptă și presupune, ca frații noștri din celelalte diecese voru sustiené la alegere candidatul majorității poporului credincios din arhiepiscopie, și pentru că

netoriu: cumca după literă și spiritulu Stat. org. în vacanția metropoliei, consistoriulu metrop. că atare este chiamatu a reprezentă pre Metropolitanu, și a fi presidiintele congresului electoralu. Nepotendu elu întregu presidă, elu și esmité din si-nulu seu unu comisariu, iera fiindu în sinulu seu și Episcopulu celu mai bătrân, i se da acestu onora acelu. Dl. Babesiu cadu și aici. Nu scimă remanē-va la parerea sea defendată cu toate puterile și convingerile sele: ca adeca comisariulu congresului nu poté fi alesu de Metropolitanu, căci nu se poté pre sine de atare proclamă.

2. Cestiunea au fostu permanentă a consistoriului metrop. până la facută alegere propusă de dl. Babesiu. Neputendu-se basă acestu propunere pre nici unu §. alu Stat. org. firesce nu au potutu fi vorba de interpretare de lege.

Propunerea deci s'au motivatu asiă: ca consistoriulu metrop. are în tempulu alegerilor multu de lucru, este uniculu organu alu metropoliei etc.; apoi se propune, că membrii permanenti se fie Babesiu, Vasiciu, Lengeru, Popescu, Popoviciu B., Branu, Metianu, Mesiotă și Belesiu, căroră sa li se facă diurne 5 fl. pre di. S'au opugnatu acestu propunere: cumca consist. metrop. cu sediintele aceste sa-si finesce lucrările, ca alegerile au sa se priveghieze de către consistoriile eparchiale, ca destulu este, deca consist. metrop. după alegeri, înainte congresului se va adună, ca permanentia cere spese, și bani nu sunt. La casu înse, se aiba lipsa de adunare, suntu membrii suplenți în Sabiu.

În contră acestor din urma au respunsu dl. Babesiu, ca nu are nici o încredere în unele persoane din Sabiu. S'au apronisu

FOISIORA.

Consistoriulu metropolitanu din 9 și 10 Iuliu c. v. 1873, și interpretarea Statutului organicu.

Nu va fi de prisos a ne ocupă, acum în presă congresului electoralu, de unele interpretatiuni ale Stat. org. ce s'au ivitu în jurnale, dară în deosebi în competentulu locu, adeca în Consistoriulu metropolitanu din 9 și 10 Iuliu a. c. și de întem-plările de aci că sa dămu publiculu cunoscintia despre acelea.

Premitu înse, ca înca în acestu consistoriu s'au aretat o partidă, în a cărei frunte stă dl. Babesiu, și a cărei pareri și interpretatiuni se voru vedé la punctele urmatorii:

1. Cestiunea alegerii comisariului congresuale, au ocupatu primul locu. Dl. Babesiu eră de parere, ca după sensulu § 157. p. 1. („preseră dilei“) presidiintele Consistoriului electoralu aru fi naturalmente Episcopulu celu mai bătrân, până în acelu momentu, cându pasiesce congresulu la actulu alegerii.

Din acestu motivu, că sa nu aiba alesulu comisariulu tempu de influența, și poté și din alte motive neesprimată, au pretinsu dl. Babesiu et cons. amănarea cestiunei până la congresu.

Alta parere, spriginită și de presidiu, carea a invinsu contră amănării, au fostu basată totu pre § 157. Stat. org. și adeca p. 3. și spiritulu legii, ca adeca, deca are congresulu a se constitui (verifică etc.) totu sub conducerea comisariului, se întielege de sine, ca comisariulu — iera nu presidiintele naturalu — are se conduca congresulu

densii sa nu p^ota fi sedusi prin interpretatori falsi, despre dorinta cea adeverata a poporului din arhidieceasa; ne grabim a ne exprima si noi dorinta noastra — cerea de sigur va fi si a intregului popor din arhidieceasa, — intr'acolo: cumca dorim din inima, ca acea pre demna persoana sa se aleaga succesoru alu nepretiuverului nostru Archiepiscopu si Metropolitu repausatu, pre carea scumpul repausatu insusi, redicandu-o la gradulu celu mai inaltu de demnitate langa sine, a desemnat o apriatu de succesoru demnu alu seu. — Si acest'a cu atat'a mai vertosu cu catu pre demna persoana acest'a cunoscendu firulu si planulu agendelor de pana acum, — singura va fi in stare a continua operile incepute de nemuritorialu nostru Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu.

Mai multi alegatori din cerculu alu II-lea.

Se nu inculpamu totu pre altii ci si pre noi insine, si diu'a de 26 Augustu venitoria s. v.

De multu voiemu ca in interesulu adeverului se facemu nescce observatiuni si reflexiuni unora barbati de ai nostri gr. cat. pentru dese leu impu^otari si incolp^oari ce facu fratiloru gr. or in unele cestiuni importante; amu tacutu odata, amu tacutu de doue ori, acum inse candu vedemu ca lucrulu sta din contra, si candu vedemu ca la noi in partea noastra se intempla atari scandaluri cari ne punu in uimire, desgustu si indignatiune, — atunci nu ca ne potemu margini numai la simple reflexiuni ci inca cu tota puterea conventului se strigamu cu strabunulu Cicerone: Quousque tandem abutere Catilina patientia nostra? Pana candu si pana candu se vedemu pusderiulu in ochii altor'a iera copaciulu din ochiulu nostru se nu-lu — simtumu? Dara sa ne facemu reflexiunile si se lasamu apoi se vorbesca faptele:

Asia in luna lui Msiu in Nr. 38 (corege inse 39) alu „Gazetei Trans.“ unu corespondente din Pest'a — carele altcum precum vremu noi se gacimu e unulu dintre barbatiu cei mai eminenti ai natiunei si ai confes. gr. cat. si carele se si bucura de unu postu ce lu si merita, — vine, si in articolulu seu „congresulu scolasticu gr. cat.“ carui O. red. a Gazetei i da primul locu in acelu numeru, vine dicu, si dopa ce face respectivulu d. corespondente nescce reflexiuni bine nemerite la acelu congresu, se apuca a lauda sfatulu „Gazetei“ relativu la o intielegere ce aru trebui se aiba metropoliile romane intru a starui pre basa paritetica confessionale — nationale unu „modus vivendi“ pentru scolele romane confessionale etc., inse dopa

apoi toti declaratii permanenti, ca de ori si unde voru fi gata a se infatisa la siedintie, — firesce — s'au primitu propunerea de permanentia, iera in punctulu speselor au cerutu o anticipatiune de 1200 fl. dela consistoriulu arhidieceasanu.

Nu sciu datu-leau, seu ba; paremi-se ca nu le-au potutu da dopa §. 135 Stat. org., caci dnu permanenti s'au imprasciatu de atunci incoce, pre la ale sele.

Deci propunerea acest'a a dlui Babesiu, de si primita, au fostu fara efectu; vedi bine, ca nu era practicabila.

3-lea obiectu — si parte importantu — au fostu o alta propunere a dlui Babesiu, pre carea mai ca o si adusesse la deseversire in conferinti'a consistoriului, deca nu se opunea notariulu aceluia, Dr. Borcia, si apoi in consistoriu presidiulu, cu tota resignatiunea.

S'au propusu ca: ca consistoriulu metrop. se ia cu dorere notitia despre ilegalitati (si scandalele — cuvintele dlui Babesiu) ce s'au comisu in consistoriile metropolitane de mai inainte tiente sub presiedinti'a repausatului Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Bar. de Siagun'a, si voindu acestu consist. metrop. a indaparta orice responsabilitate dela sine, acelea ilegalitati sa se escusa numai cu indelungatu morbu alu Escelentiei Sele, si neingrigirea personelelor de langa densulu, iera celoru neindreptatiti prin sentintiele aduse in acelea consistorie, sa li se dea dreptu, de a-si cere revisiunea causeru sele. Acest'a este intielesulu propunerei dlui Babesiu.

Motivele audite, erau; ca la siedintiele consistorieleru metrop. din 1872 nu s'au chematu toti membrii aceluia, asia nici dlui Babesiu, carele aru

ce d. coresp. lauda acestu sfatu alu G. — si pre care si noi l'amu aplandato de atunci, — se apuca si intraba ca, pote ore cine se credea ca o atare intielegere intre cele doue confessiuni romane aru fi posibilu? Si apoi raspunde insusi ca: in impregiurările de adi nu numai ca nu se pote realiza o atare intielegere dara nici incerca nu se pote. Mare temere si mare frica exprima d. coresp. in privinti'a unei atari intielegeri fratiesci pentru salvarea scoleloru nostre de limba straina; inse sa audimu pre cine cade seu din care parte vine imposibilitatea in acestu obiectu? Vine — dopa d-sea — dela „neunitii cei cu crucea la grumazi“ cari aru detuna cu inventiaturile loru cele grec. resarit. (a moralei celei noue) ca de uniti sa fugi ca de „uciga-lu crucea“ si ca mai bine sa te unesci cu calvianulu, paganelu si tagadusiulu de catu cu unitatii!! Astfelu vorbesce coresp. G.; acum deca respectivulu d. coresp. aru fi unu popa unitu de cei rei — vremu se dicemu — iesitu, de cari se bucura si biseric'a gr. cat., — atunci nu ne-amu prea mira de atari esageratiuni nefundate, inse cum dicemu, noi vremu sa scimu ca acelu coresp. alu G. e miranu si inca de aceia care fuge de iesuti latinu chiaru cum dice d-sea „ca de uciga-lu crucea“ si pentru aceea ne miramu ca cum pote cogeta ca fratii gr. or. aru inchide us'a intielegerei, ma o aru bate si cu cutie in contra fratiloru loru de sange si de o sorte dora — ma dora chiaru si de o credintia — candu acesti'a ca si cei'a tientescu totu la unulu si acei'asi scopu: la salvarea limbei si prin limba, la salvarea nationalitatii romane? Nici decatu acest'a nu se pote crede, si de alta parte credemu si noi ca nu mai e de lipsa ca se imbunamu pre d. cor. fricosu alu G. cu vorbe ce se-i spunemu ceea ce pote sci si d-sea cum ca sinodulu fratiloru gr. or. arhidieceasani din acestu anu, inca unanimu si a exprimat si manifestatu dorintia pentru o atare intielegere reciproca si inea pana a nu fi nici invitatu si recercatu officiosu la aceea! Cu acestea mai amu fi gatatu cu d. coresp. alu „Gazetei“ relativu la reflexiunile nostre, inse cuvintele dlui coresp. „ne unitii cu crucea la grumazi aru detuna cu inventiaturile loru cele gr. resarit. — ca de uniti se fugi ca de uciga-lu crucea etc. etc.“ se reducu la altu ce-va, ele, de-si santu destulu de naive, totusi d. coresp. prin acelea atribuie unu felu de despotismu si absolutismu si inca cu detunari „celoru ne uniti cu crucea la grumazi“ cari ca atari aru pote pune pedece la ori-ce intielegeri intre gr. cat. si gr. or., fara inse ca se ne aduca unu exemplu la vedere; ierte-ne inse ca noi ca gr. cat. se-i spunemu d. coresp. cum in ast'a privinti'a se veda mai intaiu barn'a in ochii „celoru uniti cu crucea la grumazi“ si apoi nu mai se caute paiulu in o-

fi venitu; ca densulu scie unu casu unde s'au facutu nedreptu unei parti procesuante, carea voi a merge la imperatulu, si a midiloci ca domnitoriulu se cera actele spre revedere, ceea ce s'aru fi facutu deca nu oprea d-lui etc.

Motivele neesprimate inse le pote gaci ori-cine, dopa judecat'a sea.

In contra acestei propuneri s'au adusu:

Ca nu se cade consistoriulu metrop. carele eri au eternisatu memori'a nemuritorialu Archiepiscopu si Metropolitu, adoru de lume, adi sa-i dea unu votu de blamu si neincredere; ca nechietarea unora membrii din departare se escusa tocmai la protocolulu consist. metrop. din 1872, cu lipsa de spese, cu seracia si crutiarea, si santu acte, cari dovesco, cumca unii atari membrii chemati (la 1871, si chiaru 1873) au refasatu a veni din caus'a speselor; ca nu este nici ansa, nici sta in competinti'a acestui consistoriu metrop. conchiematu numai pentru punerea in lucrare a alegatorulu si convocarea congresulu electoralu, de a sterni atari cestiuni, si a da unu verdictu, o sentintia, asup'a consistorieleru metrop. de mai inainte, pentru ca la acest'a numai congresulu ordinariu aru fi chematu, deca aru asa cu cale ca, candu s'aru escusa asi ce-va cu morbulu indelungatu alu Escelentiei Sele, i s'aru da acestui mare barbatu, carele au lucratu neobositu cu intielepiciune pentru binele bisericiei si natiunei pana in diu'a mortiei, unu testimoni nemeritatu de slabiciune si minte stricata, (ceea ce aru periclitu si ascuratiunea de o sutu mi); ea ce atinge pre pretinsele partide neindreptalite, avemu lege, si ele dopa Dreptulu canonicu — de au dreptu si motivu — si potu reinnoi procesele loru pre calea prescrisa, precum ast'a exista in totu statulu regulatu, si ca inca nu este cunoscutu in

chii „celoru ne uniti cu crucea la grumazi“! Publiculu rom. o scie bine din publicatiunile de tote dilele ca in care — din cele doue bisericu rom. domnia unu absolutismu si despotismu ca si prosetismu mai mare, fara ca se fia de lipsa a-i mai da la lumina si exemple destule. Ne santu in vana memoria plangerile Oradaniloru gr. cat. cu ocaziunea congresulu autonomiei cat., ieta ce dicea pre atunci — intre altii — „unu preotu unitu diecesanu“ (adeca dela Orade) in Nr. 33 alu „Feder.“ a. 1870. „... Ti-asi pote scrie mai multe — dice acelu preotu catra O. red. alu aceiei foi — inse pentru noi nu e consultu a riscu nimic'a, dopace in casu, candu ne aru cunoscce colu susu, ne amu perde inomisce patrafirulu. Ne avendu sinode, n'avemu nici scutu contra arbitriulu guvernulu diecesanu“ si ieta ce marturisesce dopa aceste indata si O. red. alu Feder. „Absolutismulu episcopeseu alu presantiei sele Papp Szilgyi a ajunsu pana a intimidu pre intregu clerulu romanu din dieces'a sea! Acest'a nu se mai pote suferi, clerulu romanu nu pote sa mai taca, caci reulu aru fi apoi incurabilu.“ Ieta cum cu ce-va mai tardiu totu in „Feder.“ si incepe — dopa cum se pare unu miranu — unu articlu: „Absolutismulu si despotismulu in dieces'a gr. un. a Oradei mari dela apunerea marelu Vulcanu incoce si pana in dilele nostre a fostu o afurisita planta etc. etc.“ iera la fine dechiara: „intr'o buna demaneti'a frumosa se voru tredi cu Eppo si cu preoti, inse dieces'a nu va mai fi neciura“ la carea dechiariune on. red. raspunde ierasi prin unu „forte bine“! (v. Nr. 46 Fed. a. a.) Sa ne intorcemu dopa aceea potiem si prin arhidieceasa Blasiulu unde asemenea dela mörtea lui Siolutiu si respective de dopa 11 April. 1869 lucrurile si-au luat o directiune forte intristatoria, asi incatu forte bine a diu „unu presbiteru romanu“ in „Feder.“ in 1870 Nr. 35 candu aplicandu cuvintele unui patriarhu de ai Constantinopolei „Abhorisco gli errori delli Papisti e le superstizioni delli Greci“ esclama pre romanesce: In fine, dice, inforezu-me de nebuliele Romei si me dore de retacirile Blasiulu Pre noi inse din contra, nu ne dore de retacirile Blasiulu ci ne dore de retacirile nostre nationale, de retacirile turmei provenite din retacirile Blasiulu, pentru ca „a capite petit piscis“! ne dore multu ca nu avemu unde recurge nici unde capeta asilu, pentru ca noi dore caci santu pre cari amu pote scapa de atat'a despotismu afurisu, si respective, seu sinodele si congresele bisericesci, ori in fine a rumpo ori ce legatura cu biseric'a ce ne tiene astfelu incatusati!

Inse ce minune ca acelea sinode in biseric'a

statu constitutionalu, ca Mejestatea Sea sa censuredie actele si decisiunile unui tribunalu etc.

Mai toti membrii consist. metrop. (cu 2—3 exceptiuni) au votatu in contra acestei propuneri, si adeca fiindu ei petronsi de cele mai curate si nobile simlieminte, catra marcu Archiereu, intr'acolo, ca nu numai sa se respinga, dara nici notitia sa nu se ia despre aceea in protocolu.

Au cadutu dara dlui Babesiu si cu acest'a propunere; iera dopa cadere au insinuat, ca densulu pentru persoana densulu o va da propunerea in scrisu la procolu (ca votu separatu), fiindu aci spriginitu si de dlui P o p e s c u; inse acest'a nici s'au facutu, nici se pote face, dopa decisulu de susu alu consistoriulu metrop. prin carele acest'a in adeveru si-au manifestatu o indignatiune fatia cu tendinti'a propunerei dlui Babesiu.

Acestea 3 puncte au fostu obiectele consist. metrop. de mai insemnate.

Au mai escitatu dlui Babesiu inca, tocmai la finea siedintieloru, si cestiunea alegerei unui notariu (secretariu) alu acestui consistoriu; si dopa ce erau tote agendele acestui'a deja mai finite, s'au alesu cu pluralitate de voturi — la staruint'a dlui Babesiu — de notariu Elie Macelariu, inse numai sub conditiune deca va primi postulu gratutu, pana la sistemisarea unui salariu.

Notariulu de pana aci Dr. Ioanu Borcia, carele cu invoierea consistoriulu au primitu provisoriamente de binefacere sarcina acest'a, au desplacutu — firesce — dlui Babesiu et cons., caci dopa atat'a cadere — le mai trebuia omeni de unu soi.

Credu ca a ilustra mai departe trebile, pre langa acestea intemplari si fapto nu este de lipsa. Una competenta.

gr. cat. nu cada dea gat'a din ceriu, iera ale aduna capii bisericeii nu le mirósa bine din cauza ca — precum prea bine observá nu de multu in „Gazeta Trans.“ unu corespundinte de lánge Muresiu — „santiele sele nu-su bucurosi a-si vedé cercuscrisa poterea, intru a cárei deprindere arbitraria cu atát'a passiune se resfatieza!“

Vedeti d-loru dara vsierárele nóstre ale gr. cat. nu mai asiá pre cum le espune cáte unu corespundinte si inea aru fi de ajunsu cá se cugetámu serioso la venitoriulu nostru, fára cá se mai servimu on. publicu si cu esemple; din acestea inca se aducemu din cele multe bataru onulu de mustra: s'a mai pomenitu óro cându de unu astfelu de scandalu blasphematu cá cum e de presente celu din Cohalmu cu parochulu gr. cat. Popescu, pre carele acusi o jumătate de anu de cându l'a suspendatu din locu parint. metrop. Vancea ieta numai asiá cáci respectivulu se opuse cu totu dreptulu cá pre cei doi preoti suspendati si treenti dela rel. gr. or. se nu-i trántésca preste densulu intr'o parochia unde nici densulu singuru nu póte subsisté, ci déca présánti'a sea i-a cuprinsu cu atát'a iobire încátu nici n'a mai cercatu ca cum vinu si de unde? si ce felu de póme suntu? — sa le dee alta parochia! Noi nu vomu se mai istorisimu pre largu acestu scandalu dóra fára parochie dupa ce chiaru si in „Telegr. rom.“ s'a espusu in tóta golstatea lui cá si in „Albin'a“ in vr'o doi numeri, infromsetiendu-lu cu o nota meritata si „Gazeta“ ci se intrebámu inca odata si noi ca cine a indemnatu pre présánti'a sea la unu asemenea pasu carele nu-si mai afla parochia in nici o archidieceasa proselita? S'a potutu induplecá pré s. sea pána la atát'a încátu pre acestu preotu dupa servitiu de atát'a ani cu multu zelu si diligintia, se-lu suspenda si acum'a dóra se-lu si transferésca unde-va voi arbitriulu...? Vedeti frati preoti archidieceasani! Lucrati obositi si regulati parochiele pre unde sunteti dara nici odata se nu cugetati ca lucrati cá totu voi sa ve poteti bucrá de fructulu osteneleloru vóstre, pentru ca dupa 10—20 ani cându ve va fi mai dulce loculu lucratu de voi atunci ve pomeniti in alta parte, pentru ca la noi cum se vede apuca acum sistem'a catolica rade-cine totu mai tare, dupa care preotii catolici in totu anula suntu stramutati de ici colo, pentruca vedi-dómne nu sediendu intr'o parochia prea multu, se intre in relatiuni amoróse cu cine-va; inse pré sánti'a sea scie ca preotii gr. cat. din comune au familia si nu traiescu numai din manastire cá cei cat. ci si din mosiór'a loro in cele mai multe locuri, si astfelu ai face corturari e chiaru in detrimentulu sociale. Pentru aceea rogámu pre capii bisericeii gr. cat. cá se lase atare specia de prosoletismu fára margini si pána cându se ocupa cu de acestea mai bine compuna la Istori'a bis. dreptulu canonicu cáci ieta pre lánge tóta eruditieuna ce pretindemu a avé clerulu gr. cat. si chiaru capii nostri, intregu clerulu gr. cat. dela micu pána la mare se folosesc de productele nemuritoriului Siagun'a, se póte inse ca santieloru loro le mai placu necrológele cá a unui Hakman de cátu a unui Siagun'a!...

Cá se nu fimu pré longi nu-ti mai infrámu dle red. alte casuri deplorabile de asemenea natura de-si nu togm'a cá celu din Cohalmu si carele acum se va intinde pána la Rom'a pentruca vedeti auriositatea: parochulu Popescu vrea sa scie ca déca Pap'a Romei e infalibile, dá va acum dovedi de infalibilitate, despre ce la tempu vomu incunoscintiá publiculu!...

Inchiesámu d. red. esprimámu-ve viulu nostru interesu si seriositate cu cari asceptámu si noi gr. cat. resultatulu dilei de 26 Aug. s. v. (7 Sept. s. n) in care biserica gr. or. si exercita intá'asi data, si unulu, ma dreptulu ei celu mai mare din viét'a constitutionale autonómica bisericeasca; si totu cu aceea seriositate ve dorimu cá acelu resultat sa nu fia numai partiale pentru biserica gr. or. ci pentru tóta lumea romána, pentru ca ve ascurámu ca nu numai d. coresp. din Pest'a din Nr. 46 alu Gazetei s. c. alu articl. „románii uniti tributari parochului latianu din Pest'a“ ci ori care gr. cat. care are simtieminte románesci se declara ca: „mai gat'a voru a se întórce de unde s'au departatu, decátu a mai suferi atari calcári desperatórie!“ Si déca frati gr. or. voru nimeri barbatulu alesu carele se rumpa murulu chinesisu, de despartire, fia securu ca acél'a si de n'aru avé calitátele tóte ale unui Siagun'a, atunci au facutu totusi mai multu cá Siagun'a si totu asiá de nemuritoriu va fi, si de-si noi nu cutezámu cu securitate a recomandá numele cáru-va, de acea

credintia inse totu suntemu cum ca sor'a nóstra archidieceasa posiede atare barbatu chiaru in senulu si in fruntea ei!!! ad revidendum!

Dintre Tarnave, Augustu 1873.

Unu preotu si unu mirénu uniti cu cosemientemulu mai multor'a.

Fagarasiu in 30 Augustu 1873.

„Tu cave defendas, quamvis mordebere dictis,
„Causa patrocínio non bona peior erit“.
Ovid. trist. lib. primus.

(Urmare.)

Afara din biserica cei mai multi preoti neavendu harthia, pre ce sa-si scria voturile me rugara sa le procura vre-o dóne cóle; ceea ce amu si facutu! Intr'aceea dlu protop. Petru Popescu venindu sa-si adune preotii in cripta si sa-i silésca cu forti'a a-i dá voturile d-sele, me vede pre mine, ca dau preotiloru harthia ceruta de densii, me apostrofésca cá unu vizitiu in publicu, si cu acestea si duce preotii sei de-i scria voturile in cripta.

Acestea tóte le potu marturisi onorabili preoti dela Branu, cari nu s'au lasatu sa se conduca cá nisce vile instrumente: ci au votatu in consciintia de cauza!! Acest'a este purulu adevéru in acésta cestiune! Eata la ce se reducu cele insirate de „románulu ingrigitu“. Desfidu pre vre-unulu din alegatori sa me contrarieze pre fatia. Sub velulu anonimitátei multe se potu scrie, cáci harthia sufero multe, ba fórté multe.

Domnule „románu ingrigitu! ai aperatu o cauza rea, carea prin aperarea d-tale a devenitu si mai rea. („Causa patrocínio non bona peior erit“).

Prin articulu d-tale m'ai silito, m'ai provocatu sa punu in paralela pre acesti doi candidati. Mi-a trebuit multu, ti spunu curatu, sa me alunecu pre terenulu personalitátiloru. Nu mi-a placutu nici odata lupt'a personale subiectiva. Acum inse fiindu provocatu trebuie in interesulu adevéru si alu sántei cause, carea pre toti románii trebuie sa ne interessedie de asemenea sa intru in acestu terenu, fiindu ca sum provocatu.

De-si sum celu dintátu care sciu sa stímezu betránietele: dara nu cele de multi ani!! Fia dara cu permissiunea onorab. lectori; fia cu permissiunea candidatiloru in cestiune; fia din interesulu causei, vomu face dara o paralela intre acesti doi candidati, cu atátu mai vertosu, cu cátu de unulu se dice ca este unu teneru fára esperintie in tempu ce de cel'a-laltu, ca este betránu plinu de esperintie si de merite.

Sa vedemu dara cum sta lucrulu:

Este vorb'a aci, — pentru cá sa nu vorbimu si noi pre intunerecu ca „románulu ingrigitu“ — de alegerea profesorelui de teologia Dr. Ilariu Puscariu fatia de protopresbiterulu Fagarasiului Petru Popescu. Ce moralitate are acestu „románu ingrigitu“ si de ce calbru este „ingrigirea“ sea, se póte vedé indata, ca d-sea nu póte suferi in congressu poteri tenere! Domnulu coresp. merge si mai departe in descoperirea originaleloru sele pareri, încátu dupa principiile sele constitutionale si liberale (?) cei mai teneri sa se aléga numai acolo, unde nu suntu mai betráni!

Unde a ajunsu dlu coresp. cu absurditatea pareriloru sele nu voi sa desfasioru aci, ci voi sa aretu, ce capacitate mare au perdatu congressulu nostru prin lips'a dloi prot. Popescu alu Fagarasiului. Dlu coresp. „ingrigitu“ pre cându denéga alesulu Dr. Ilariu Puscariu ori-ce esperintia pre terenulu bisericescu si scolariu — macaru ca acest'a este acum dejá in alu cincilea anu in servitiulu bisericescu si scolariu cá secretariu consistoriale, cá profesore seminariale, cá asesore consistoriale si referinte scolariu substitutu in decursulu unui anu — pre atunci aserie dlui protopopu alu Fagarasiului o esperintia mare si lata si-lu gramodesce cu totu felulu de merite! Dlu corespundinte in stretismulu seu póte avea multu dreptu; déca dupa teori'a sea tiene de unu meritu numai a fi imbetranitu cine-va. Dlu protopopu Popescu póte fi unu betránu bunu si a potutu fi cându-va si protopopu bunu; dara astadi dupa recerintiele tempului presinte nu mai corespunde nici oficiulu seu protopopescu necum se póta cine-va crede, ca i s'au facutu o nedreptate prin nealegerea sea la congressu.

Précinsti'a sea a fostu de atátea ori la sínódele nóstre pána astadi, si nu au lasatu nici urma despre intins'a sea esperintia si capacitate! Martore

suntu protocólele sínódeloru nóstre! Pentru „románulu ingrigitu“ póte sa fia unu mare meritu, ca dlu protopopu Petru Popescu a incalditu o banca in sinodu si a desvoltatu activitate la bugetulu cassei.

Dlu protopresbiteru Popescu terae dupa sine unu patraru de seculu aprópe tractulu I protopopescu alu Fagarasiului si sa fia fórté multiamitu, cá crestini nostri dela Fagarasiu sa mai aiba a ce a rabdare si pacientia rara de a se mai lasá teraitu si in venitoriu?

Scólele Fagarasiului, multe putiene, cáte suntu dupa dlu protopopu nu se mai faceau, déca nu intrevenea inteligintia miréna si alti preoti mai energici decátu reverentia sea. Administratiunea bisericesca si scolara sufero in tóte ale sele mai multu decátu in ori-care alta parte a archidiecesei. Acum fatia de acésta stare deplorabile a tractului protopopescu alu Fagarasiului mai are dlu corespundinte obrazulu de a infatisiá pre dlu protopopu Popescu Petru cá pre unulu incarcati de merite. Multe a-si mai poté descoperi cu ast'a ocaziune, dara lasu, ca mai e tempu, nu cum-va sa fiu pré lungu in espunere. Ce atinge calificatiunea mai constatu numai atát'a aci; ca parintele protopopu Petru Popescu, care a procopsitu protopopiatulu atát'a ani este lipsitu chiaru si de conoscintiele cele mai elementarie ale unui normalistu!

Corespondintele in marea sea „ingrigire“ n'a bagatu de séma, ca pre preotii alegatori dela Fagarasiu ii presentéza lunei cá pre horda nepriceptoria de cauza, carea nu a lucratu dupa convingerea sea: ci s'au lasatu sa se pressionedie de Petrascu! Mai multu inca sa se lase a se corumpe prin midilóce nemorale! Fia aci amintitu numai atátu, ca candidatulu ce a abtenuu majoritatea voturiloru nici ca a fostu in Fagarasiu pre tempulu alegeriloru. Déca este vorb'a de presiune aceea apoi a fostu pre fatia din partea protopopului Popescu; cáci sub presiunea sea toti preotii din tractulu d-sele i-au datu voturile lui, iera domni'a sea cátra cei'a-lalti din tractulu Branului si alu II-lea alu Fagarasiului si-a esprimau nemultiamirea sea pretopopésca intr'unu modu pré puteau demou de unu omu crescutu! (Va urmá.)

Varietáti.

* * Insciintiare. La scólele centrale románe gr. or. din Brasiova se incepe anulu scol. 1873/4 cu 1/13 Septembrie 1873.

Directiunea scolara.

Concursu.

Statiunea de invetiatoriu la scól'a populare gr. res. din Turnisioru lánge Sabiu, impreunata cu unu salariu anuale de 142 fl. 50 xr. v. a. 3 stángini de lemne de focu din care se incaldiesce si scól'a si cuartiriu naturalu in edificulu scólei, au devenitu vacanta.

Deci spre ocuparea acelei'a se deschide concursu pána in 15 Sept. a. c.

Doritorii dela cari se cere cá sa fia cantareti si typicari, concursele bine instruite, sa le adreseze la subscrisulu.

Sabiu 16 Augustu 1873.

I. H a n n i ' a ,
(2—3) protop.

Concursu.

La scól'a romána poporale gr. or. din Turchisiu in protopopiatulu I-ii alu Brasiovolu sa escria pentru ocuparea unui postu invetiatorescu concursu cu terminu pána la 20 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

Salariu anuale de 350 fl. v. a.

Competitorii la acestu postu au a-si tremite suplicele loru instruite in sensulu „Statutulu Organicu“ si adresate pré onoratulu domnu protopopu Iosifu Baracu.

Turchisiu 17 Augustu 1873.

Comitetulu parochiale,

Ioane O d o r u ,
(2—3) Parochu cá presiedinte.